

ĐIỀU HÀNH LÃI SUẤT CƠ BẢN CỦA NGÂN HÀNG TRUNG ƯƠNG MALAYSIA VÀ BÀI HỌC CHO VIỆT NAM

Ngày nhận: 14/5/2013
Ngày nhận lại: 06/8/2013
Ngày duyệt đăng: 06/9/2013
Mã số: 9-13-NCTĐ-90

ThS. Trần Nguyễn Minh Hải
Trưởng ĐH Ngân hàng TP.HCM

Tóm tắt: Những năm qua, việc điều hành lãi suất cơ bản (LSCB) ở Việt Nam nhận được nhiều tranh luận dưới những góc nhìn khác nhau. Trong khuôn khổ bài viết, tác giả tập trung trình bày kinh nghiệm điều hành chính sách tiền tệ (CSTT) của Malaysia, một quốc gia được xem là khá thành công trong việc điều hành CSTT thông qua việc sử dụng lãi suất chính sách cho vay qua đêm (Overnight Policy Rate - OPR) để làm chỉ báo cho quan điểm CSTT. Từ đó, góp phần tham khảo quan trọng cho việc hiểu và vận dụng đúng đắn LSCB và vai trò của LSCB, lựa chọn mục tiêu phù hợp trong chiến lược điều hành CSTT tại Việt Nam thông qua các bài học: (i) LSCB cần được lựa chọn và xác lập hợp lý, dễ kiểm soát bởi ngân hàng trung ương (NHTW); (ii) Tăng cường tính minh bạch và độc lập của NHTW.

Từ khóa: Malaysia, ngân hàng trung ương, chính sách tiền tệ, lãi suất cơ bản.

Đặt vấn đề

LSCB thường được biết đến tại nhiều quốc gia trên thế giới như là một mức lãi suất tham chiếu quan trọng của NHTW đối với các hoạt động huy động vốn và tín dụng của các ngân hàng thương mại (NHTM). LSCB của NHTW được xây dựng dựa trên mối quan hệ mật thiết giữa cung cầu tiền tệ, tỷ lệ lạm phát kỳ vọng và suất sinh lời kỳ vọng của các nhà đầu tư trên thị trường. LSCB của NHTW thông thường gắn liền với: (i) Lãi suất đối với các khoản vay mượn lẫn nhau giữa các NHTM trên thị trường liên ngân hàng; (ii) Lãi suất các NHTM có thể vay tiền từ NHTW.

Việc nghiên cứu LSCB và tham khảo kinh nghiệm điều hành LSCB các quốc gia trên thế giới nói chung, của Malaysia nói riêng, đóng vai trò quan trọng cho việc hiểu đúng, hiểu rõ bản chất cũng như cách thức tính toán, áp dụng LSCB, từ đó góp phần hỗ trợ đắc lực cho NHTW trong việc điều hành CSTT đạt được các mục tiêu kinh tế đã đề ra nhằm ổn định giá cả, giảm tỷ lệ thất nghiệp, ổn định hệ

thống tài chính và thúc đẩy tăng trưởng, phát triển kinh tế.

Sơ lược về NHTW và chính sách tiền tệ của Malaysia

Bank Negara Malaysia (BNM) là NHTW Malaysia, chịu trách nhiệm giám sát hệ thống tài chính và nền kinh tế của Malaysia. Đứng đầu BNM là hội đồng gồm 9 thành viên. Các thành viên theo thẩm quyền của hội đồng bao gồm thống đốc, các phó thống đốc và tổng thư ký kho bạc. Thống đốc là chủ tịch của hội đồng và hội đồng được yêu cầu họp tối thiểu mỗi tháng một lần. Bên cạnh các cơ quan phụ trách chuyên môn quan trọng khác, cơ quan phụ trách các quyết định về CSTT là Ủy ban CSTT (MPC) bao gồm từ 07-11 thành viên, tham gia thảo luận về giám sát và các kịch bản về CSTT khả thi lên đến hai năm trước đó đối với nền kinh tế toàn cầu và trong nước, nghị luận trên quan điểm CSTT, soạn thảo tuyên bố CSTT (Banking Info, 2013).

Trong suốt những năm qua, vai trò và trách nhiệm của BNM được thể hiện tập trung và